

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Το σοσιαλιστικό κίνημα στην Αμερική κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1870 αντικατόπτριζε το σχίσμα της Πρώτης Διεθνούς- οι φράξεις που δημιουργήθηκαν αφορούσαν θέματα τακτικής και μεθολογίας. Έτσι οι εκπρόσωποι των επαναστατικών ομάδων από 26 πόλεις μαζεύτηκαν στο Πίτσμπουργκ για να αναδιοργανώσουν τη **Διεθνή Ένωση Εργατών** στην οποία υπήρχε η τάση του Γ.Μπόστ δηλαδή ατομικιστική αναρχική τακτική και η τάση των **Α.Πάρσονς, Ω.Σπιάιζ** που έμεινε γνωστή ως «Ιδέα του Σικάγο». Επηρεασμένοι από αυτό οι καπνεργάτες του Σικάγο καλούν τα συνδικάτα το 1884 να αποχωρήσουν από τη συντηρητική Συνασπισμένη Επαγγελματική και Εργατική Συνέλευση και να οργανώσουν ένα **Κεντρικό Εργατικό Συνδικάτο**, στο οποίο μετά από λίγο συμμετείχαν τα περισσότερα και μεγαλύτερα συνδικάτα και το οποίο διατήρησε την επαφή του με την Διεθνή και προσχώρησε στις διαδικασίες συμμετέχοντας σε μαζικές συνελεύσεις.

Στο Σικάγο, την πρωτοβουλία για το οκτάωρο ανέλαβε ο Σύνδεσμος για την καθιέρωση του Οκτάωρου, το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα και οι Ιππότες Της Εργασίας – παρόλο που το Κεντρικό Εργατικό Συνδικάτο συνεργάστηκε ενεργητικά. Η απεργία ξεκίνησε με φοβερή ορμητικότητα και με τεράστιες ελπίδες επιτυχίας. Γύρω στους **40.000 εργάτες** κατέβηκαν σε απεργία την 1^η Μαΐου 1886 όπως είχε κανονιστεί και έφτασαν να απεργούν **65.000 εργάτες μέσα σε δύο ή τρεις ημέρες**. Αλλά κι αυτός ο αριθμός δεν αντιπροσώπευε ολόκληρο το δυναμικό της πόλης : χωρίς να γίνει απεργία ικανοποιήθηκε το αίτημα για μείωση της εργάσιμης ημέρας περισσότερων των 45.000 εργατών. Επιπλέον, απεργούσαν ήδη χιλιάδες εργάτες στο Λεϊκ Σωρ, στο Γουόμπας, στο Μιλγουόκι, στο Σαιν Πάολ και σε διάφορους σταθμούς μεταφορών οι απεργοί διαμαρτύρονταν για την πρόσληψη εργατών που δεν άνηκαν στο συνδικάτο. Αντιμετωπίζοντας ένα τέτοιο μαζικό κίνημα ο αρχηγός της αστυνομίας Έμπερσολντ κατάλαβε ότι η κατάσταση είναι δύσκολη και ζήτησε να βρίσκεται σε επιφυλακή, το Σάββατο 1^η Μαΐου ολόκληρη η δύναμη της αστυνομίας και των χαφιέδων του Πίκερτον – δύναμη που ενισχύθηκε από ιδιωτικούς μπασκίνες, μισθωμένους πρώτα από την Εταιρία Σιδηροδρόμων καθώς και με ειδικούς χαφιέδες. Παρόλες όμως τις πολεμικές προετοιμασίες, το Σάββατο κύλησε ειρηνικά. Έγιναν πορείες και μαζικές συγκεντρώσεις και ακούστηκαν λόγοι στα πολωνικά, τα αγγλικά, και τη βοημική διάλεκτο.

Αντιμέτωποι με μια απεργία που παρουσίαζε απρόβλεπτη δύναμη και διάθεση αλληλεγγύης, οι μεγάλοι βιομήχανοι συνασπίστηκαν για να τη συνθλίψουν. Στις 27 Απριλίου ιδρύεται ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Υποδηματοποιίας στον οποίο συμμετείχαν 60 βιομήχανοι και άλλοι 160 με γραπτή δήλωση. Παράλληλα τα χυτήρια σιδηρού, χαλκού, χάλυβα διακήρυτταν ότι θ' αντιτάσσονταν στο αίτημα για οκτάωρο. Το πρωί της Πρωτομαγιάς συνεδρίασαν οι εκπρόσωποι των πλανιστηρίων και το ίδιο βράδυ οι ξυλόμεποροι. Παρόλα αυτά, η εξάπλωση της απεργίας ήταν τρομακτική. Οι οικοδομικές εργασίες παρέλυσαν, τα μεγάλα χυτήρια μετάλλων και οι μεταφορικοί σταθμοί μπλοκαρίστηκαν. Για να σπαστεί η απεργία χρειάζονταν μια καθαρά επιθετική ενέργεια , έτσι τα γκλομπ της αστυνομίας άρχισαν να διαλύουν τις συγκεντρώσεις. Η αστυνομία εξαπέλυσε την επίθεση της, το απόγευμα της Δευτέρας , 3 Μαΐου. 6000 απεργοί ξυλεργάτες συγκεντρώθηκαν με σκοπό τη δημιουργία μιας επιτροπής που θα στέλνονταν στους ξυλόμεπορους. Ενώ μιλούσε ο Σπιάιζ, μια ομάδα 200 ατόμων έκανε πορεία προς το εργοστάσιο και επιτέθηκε στους απεργοσπάστες. Μέσα σε 10 -15 λεπτά εμφανίστηκαν πάνω από 200 μπάτσοι οι οποίοι άρχισαν να πυροβολούν ανεξέλεγκτα προς το πλήθος. **Αποτέλεσμα: 4 νεκροί και παρά πολλοί τραυματίες.**

Ο Σπιάιζ αγανακτισμένος από τις αγριότητες της αστυνομίας κυκλοφόρησε στην εφημερίδα του την εξής προκηρύξεις:

ΕΚΔΙΚΗΘΕΙΤΕ! ΕΡΓΑΤΕΣ ΣΤΑ ΟΠΛΑ!!

« Τ' αφεντικά εξαπέλυσαν τα λαγωνικά τους – την αστυνομία – και δολοφόνησαν έξι από τα αδέρφια μας σήμερα το απόγευμα στη φάμπρικα του Μακ Γκόρμικ. Σκότωσαν τα όμοια αδέρφια μας γιατί όπως και εσείς είχαν το κουράγιο να μην υπακούσουν στην ανωτάτη θέληση των αφεντικών σας. Τους σκότωσαν γιατί τόλμησαν ν' απιστήσουν την μείωση των ωρών σκλαβιάς.. Τους σκότωσαν για να αποδείξουν σε σας τους « Ελεύθερους Αμερικανούς Πολίτες» ότι πρέπει να είσαστε ικανοποιημένοι με οτιδήποτε αποφασίσουν να σας επιτρέψουν αλλιώς θα πεθάνετε. Εδώ και χρόνια υφίστασθε τις πιο χυδαίες ταπεινώσεις, εδώ και χρόνια υποφέρετε αμέτρητα πλήγματα, αμέτρητες αδικίες, εργαζόσαστε μέχρι αναισθησίας, υποφέρετε από τους πόνους της ενδείας και της πείνας. Τα παιδιά σας τα θοισιάζετε στον αφέντη της φάμπρικας – με λίγα λόγια όλα αυτά τα χρόνια είσαστε δυστυχισμένοι και υπάκουοι σκλάβοι. Γιατί; Για να ικανοποιήσετε την αδηφάγα φάρα, για να γεμίσετε τα χρηματοκιβώτια του κοπρίτη, κλεφτή αφέντη σας; Όταν τώρα του ζητάτε να σας ελαφρώσει λίγο το φορτίο σας, στέλνει τα λαγωνικά του για να σας πυροβολήσουν, να σας σκοτώσουν! Αν είσαστε άνδρες, αν είσαστε τεκνά των πατεράδων σας που έχρυσαν το αίμα τους για μας απελευθερώσουν τότε θα σηκώσετε το ανάστημα σας, θα δείξετε τη δύναμη σας και θα καταστρέψετε εσείς το απαίσιο τέρας που θέλει να σας καταστρέψει. Στα όπλα, σας καλούμε στα όπλα!»

Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ ΣΑΣ

Το πρωί της Τρίτης, 4 Μαΐου, ξημέρωσε με την αστυνομία να επιτίθεται ενάντια σε 3000 απεργούς. Οι επιθέσεις κατά των συγκεντρωμένων συνεχίστηκαν και το απόγευμα. Ο δήμαρχος Χάρισον έδωσε άδεια για μαζική συγκέντρωση εκείνη τη βράδια και ο κόσμος άρχισε να συγκεντρώνεται. Εμφανίστηκαν περίπου 3000 άτομα ανάμεσα τους και ο δήμαρχος σαν θεατής. Ο Σπιάιζ μίλησε στους απεργούς από ένα αμάξι. Ύστερα μίλησε ο Πάρσονς για το θέμα του οκτάωρου και στη συνέχεια ο Φήλντεν. Λίγο μετά τις 10 ο διευθυντής της αστυνομίας μπήκε επικεφαλής ενός αποσπάσματος 180 μπάτσων για να διαλύσουν όσους είχαν απομείνει στη συγκέντρωση. Οι μπάτσοι κρατήθηκαν σε κάποια απόσταση από το αμάξι των ομιλητών και ένας λοχαγός Γουόρντ διέταξε το πλήθος να διαλυθεί. Ο Φήλντεν απάντησε ότι η συγκέντρωση ήταν ειρηνική. Καθώς ο Γουόρντ στράφηκε για να δώσει διαταγή στους άντρες τους μια βόμβα έπεσε εκεί που στέκονταν οι μπάτσοι και τραυματίσε 66 από τους οποίους 7 πέθαναν αργότερα. Η αστυνομία άρχισε να πυροβολεί υστερικά σκοτώνοντας αρκετούς και τραυματίζοντας 200. Μέχρι και σήμερα δεν έχει εξακριβωθεί ποιος έριξε τη βόμβα.

Οι εφημερίδες του Σικάγο αλλά και όχι μόνο άρχισαν να σπέρνουν τον πανικό. Απαίτησαν την εκτέλεση όλων των ανατρεπτικών στοιχείων. Έτσι η αστυνομία συνέλαβε τους κυριότερους αναρχικούς της πόλης – τους **Σπιάιζ, Φήλντεν, Έτσουόμπ, Φίσερ, Τζωρτζ Ένγκελ, Λούις Κινγκ, Όσκαρ Νιμπ** και τους 25 τυπογράφους της «Εργατικής Εφημερίδας». Ο μόνος που διέφυγε ήταν ο **Πάρσονς**. Όταν

ανακοινώθηκε ο θάνατος του μπάτσου Μ.Ντήγκαν οι εφημερίδες απαίτησαν βιαστικές δικές στο κακουργιοδικείο. Λίγα χρόνια αργότερα ο αρχηγός της αστυνομίας παραδέχτηκε ότι πρωταρχικός στόχος ήταν να κατευνάσει τα πνεύματα. Μετά την διάλυση των αναρχικών ομάδων η αστυνομία άρχισε εφόδους παντού. Στις αίθουσες, στα τυπογραφεία συνελάμβαναν και φυλάκιζαν οποιονδήποτε είχε σχέση με το ριζοσπαστικό κίνημα. Κάθε εύρημα της αστυνομίας διατυμπανίζονταν από τις εφημερίδες. Το κατάλληλο κλίμα για τη δική είχε φτιαχτεί.

Όταν συνεδρίασε το κακουργιοδικείο κατηγορήσε τους 8 συλληφθέντες για την δολοφονία του Μ.Τζ.Ντήγκαν στις 4 Μαΐου. Η δική ορίστηκε στις 21 Ιουνίου. Η δική άρχισε ενώ η αστυνομία έκανε συγκλονιστικές αποκαλύψεις, οι εφημερίδες αράδιαζαν ιστορίες και το κοινό απατούσε την εκτέλεση των κατηγορούμενων. Στην αρχή της προανάκρισης ο Πάρσονς βάδισε μέσα στο δικαστήριο για να δικαστεί με τους συντρόφους του. Από εκείνη τη στιγμή δυο γεγονότα απέδειξαν ότι η δική δεν ήταν ούτε κατά προσέγγιση δίκαιη. Πρώτον, ο δικαστής Κάρυ ανάγκασε και τους οχτώ να δικαστούν μαζί αυξάνοντας τον κίνδυνο παραδοχής όλων των ειδών αποδεικτικών στοιχείων. Δεύτερον, οι ένορκοι δεν διαλέχτηκαν με τον συνηθισμένο τρόπο τυχαίας κλήρωσης αλλά αντίθετα από ένα κλητήρα διορισμένο από τον πολιτειακό εισαγγελέα.

Με την εξέλιξη της δικής οι κατηγορούμενοι έφτασαν να δικάζονται για τις ιδέες τους, παρόλο που δεν επέτρεψαν στην υπεράσπιση να παρουσιάσει μαρτυρίες σχετικά με τον αναρχισμό. Η συνοπτική διαδικασία μπροστά στους ένορκους άρχισε στις 14 Αυγούστου. Έληξε με την αγόρευση του πολιτειακού εισαγγελέα Γκρίνελ: **«Δικάζεται ο Νόμος. Δικάζεται η Αναρχία. Οι άνθρωποι αυτοί διαλέχτηκαν από τους ένορκους και θεωρήθηκαν ένοχοι γιατί ήταν ηγέτες. Δεν είναι περισσότεροι ένοχοι απ' ότι χιλιάδες που τους ακολούθησαν. Κύριοι ένορκοι, καταδικάστε τους, κάντε τους παράδειγμα, κρεμαστέ τους και θα σώσετε τους θεσμούς μας, την κοινωνία μας».** Όπως είχε προβλεφθεί οι ένορκοι τους χαρακτήρισαν ενόχους και επέβαλαν την ποινή του απαγχονισμού στους επτά κατηγορούμενους, ενώ στον Όσκαρ Νημπ επέβαλαν φυλάκιση 15 χρόνων. Η έφεση απορρίφθηκε και οι καταδικασμένοι κλήθηκαν να απολογηθούν.

Ύστερα από μεγάλη ανάλυση ο **Σπιάιζ** είπε: «Λοιπόν αυτές είναι οι ιδέες μου. Αποτελούν μέρος του εαυτού μου, δεν μπορώ να τις αποχωριστώ και δεν θα το έκανα ακόμα και αν μπορούσα. Κι αν νομίζετε ότι μπορείτε να τις συντρίψετε αυτές κερδίζουν έδαφος κάθε μέρα και περισσότερο, αν νομίζετε ότι μπορείτε να τις στείλετε στην κρεμάλα – αν επιβάλετε άλλη μια φορά την θανατική ποινή σε άτομα που τόλμησαν να πουν την αλήθεια – και σας προκαλώ να μας αποδείξετε σε ποιο σημείο είπαμε ψέματα – σας λέω ότι ο θάνατος είναι η ποινή γιατί διακηρύχτηκε η αλήθεια, τότε θα πληρώσω το ακριβό τίμημα με περηφάνια και τόλμη! Φωνάξτε το δήμιο σας!»

Ο **Τζωρτζ Ένγκελ** είπε: «Μισώ και πολεμάω όχι τον καπιταλιστή σαν άτομο, αλλά το σύστημα που του δίνει τα προνομία του. Η μεγαλύτερη μου επιθυμία θα ήταν να μπορέσουν να αναγνωρίσουν οι εργάτες ποιοι είναι οι φίλοι τους και ποιοι οι εχθροί τους».

Και με το θάρρος που δείξει κατά τη διάρκεια της δικής, ο **Μινγκ** που ήταν 21 χρόνων, είπε: «Επαναλαμβάνω ότι είμαι εχθρός της τάξης που επικρατεί σήμερα και επαναλαμβάνω ότι θα την πολεμήσω όσο μπορώ ακόμα να ανασαίνω... Σας απεχθάνομαι! Απεχθάνομαι την τάξη σας, τους νόμους σας, την εξουσία σας που στηρίζεται στη βία. Κρεμαστέ με γι' αυτό!»

Η εκτέλεση της δικής αναβλήθηκε αφού έβριθε σφαλμάτων νομικής φύσης όμως το Σεπτέμβριο του 1877 το Ανώτατο Δικαστήριο την επικύρωσε. Όλες οι εργατικές οργανώσεις ζήτησαν χάρη εκτός από τους Ιππότες της Εργασίας. Τις τελευταίες μέρες οι Φήλντεν και Στσουώμπ έκαναν αίτηση για χάρη. Οι υπόλοιποι απαίτησαν Ελευθέρια ή Θάνατο. Τελικά η ποινή των Φήλντεν και Στσουώμπ μετατράπηκε σε ισόβια. Ο Λινγκ απέφυγε το ικρίωμα πυροδοτώντας ένα τσιγάρο με δυναμίτη μέσα στο κελί του. Οι υπόλοιποι τέσσερις κρεμάστηκαν στις 11 Νοέμβριου 1887.

«Οι θηλιές στήθηκαν γρήγορα, οι κουκούλες κατέβηκαν. Τότε κάτω από τα καλύμματα ακούστηκαν τα εξής:

ΣΠΑΙΖ: *θα έρθει εποχή που η σιωπή του τάφου μας θα είναι πιο ισχυρή από τις φωνές που στραγγαλίζεται σήμερα.*

ΕΝΓΚΕΛ και **ΦΙΣΕΡ:** *Ζήτω η Αναρχία! Αυτή είναι η ευτυχέστερη στιγμή της ζωής μου!*

ΠΑΡΣΟΝΣ: *Ω, άνθρωποι της Αμερικής, θα μου δώσετε την άδεια να μιλήσω; Αφήστε με να μιλήσω Σερίφη Μαϊήτσον. Αφήστε να ακουστεί η φωνή του λαού, Ω!».*

Ύστερα από χρόνια, μετά από αναθεώρηση της δικής, οι Φήλντεν, Στσουώμπ και Νημπ απαλλάχτηκαν της κατηγορίας και απελευθερώθηκαν.

** το κείμενο αποτελεί αναδημοσίευση από την προσούρα του Σ.Γιέλεν **«ΣΙΚΑΓΟ 1886 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ, Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ»** που εκδόθηκε από την ORA NIHIL τον Απρίλη 2001.

Πρωτοβουλία Αναρχικών για την Πρωτομαγιά